

توصیه رهبر معظم انقلاب به مسئولان قضائی کشور:

سر زخم پرونده‌هایی که در افکار عمومی باز می‌شود نباید باز بماند

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری؛ رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روز گذشته (سه‌شنبه) در دیدار رئیس قوه قضائیه و جمعی از مسئولان و کارکنان دستگاه قضائی به تبیین «سنت‌های غیرقابل تغییر الهی در جوامع» پرداختند و گفتند: علت سربلندی و پیروزی حیرت‌آور ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی در برابر حوادث بزرگ و تلخ سال ۱۳۶۰، ایستادگی و تلاش و نهراسیدن از دشمنان بود و این سنت الهی در همه دوران‌ها قابل تکرار است و باید بدانیم خداوند سال ۱۴۰۱ همان خداوند سال ۱۳۶۰ است.

ایشان همچنین قوه قضائیه را رُکنی مهم و تأثیرگذار در مسائل کشور خواندند و توصیه‌هایی هشت‌گانه همچون اجرای جدی سند تحول در همه سطوح، مبارزه جدی با فساد، جلوگیری از تضییع حقوق عامه، مراقبت از امنیت روانی مردم، تنظیم رابطه دستگاه قضائی با ضابطان و به سرانجام رساندن پرونده‌های باز شده در افکار عمومی، خطاب به مسئولان این قوه بیان کردند. رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار، با گرامی‌داشت یاد و خاطره شهید آیت‌الله بهشتی و دیگر شهدای هفتم تیر، شهید بهشتی را شخصیتی واقعا برجسته خواندند و با اشاره به شرایط پیچیده و خاص ماه‌های منتهی به هفتم تیر سال ۱۳۶۰ و بعد از آن، گفتند: بررسی شرایط آن دوران برای امروز ما معرفت‌آموز و راهگشاست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با مرور شرایط سال ۱۳۶۰ و ماه‌های قبل از هفتم تیر، به وضعیت سخت جنگ تحمیلی و پیشروی نیروهای صدام تا نزدیکی چند شهر بزرگ در غرب و جنوب اشاره کردند و افزودند: در کنار شرایط بسیار نامساعد جنگ، در تهران نیز منافقین عملا جنگ داخلی به راه انداخته بودند و از نظر سیاسی هم چند روز قبل از هفتم تیر، مجلس به عدم کفایت سیاسی رئیس‌جمهور رای داده بود و کشور رئیس‌جمهور نداشت. در چنین شرایطی، استوانه‌ای همچون شهید بهشتی از انقلاب و نظام گرفته شد. ایشان همچنین به شهادت رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر کشور، دو ماه بعد از حادثه هفتم تیر و پس از آن شهادت تعدادی از فرماندهان ارشد جنگ در سانحه هوایی اشاره کردند و گفتند: جوانان و نسل جدید از این حوادث مطلع نیستند و باید این مسائل را مطالعه و با دقت در مورد آنها فکر کنند. کدام دولت و کشور را سراغ دارید که در مقابل چنین حوادث تلخ و وحشتناکی از پا نیفتد؟ رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: در مقابل همه این حوادث، در رأس همه امام همچون کوه دماوند سربلند ایستاد و مسئولان دلسوز و مردم و جوانان انقلابی نیز ایستادند و توانستند شرایط کشور را ۱۸۰ درجه تغییر دهند؛ به طوری که ناگامی‌های بی‌دری به پیروزی‌های بی‌دری تبدیل شد. منافقین از سطح خیابان‌ها جمع شدند، ارتش و سپاه قوی‌تر شدند و کشور به روال عادی بازگشت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به ذوق‌زدگی دشمن در برخی مقاطع به دلیل برخی ضعف‌ها و کمبودهای داخلی افزودند: هم در سال ۱۳۶۰ و هم بعد از آن در چهار دهه گذشته، دشمن در مواردی ذوق‌زده و امیدوار شده و تصور کرده است بساط انقلاب و نظام در حال جمع‌شدن است اما این امیدواری تبدیل به ناامیدی شده و مشکل آنها این است که راز این ناامیدی را متوجه نمی‌شوند. ایشان تأکید کردند: دشمن نمی‌تواند بفهمد که در این عالم به غیر از محاسبات سیاسی، محاسبات دیگری هم وجود دارد که همان سنت‌های الهی هستند.

رهبر انقلاب به نمونه‌هایی از سنت‌ها و قوانین الهی در قرآن درباره نتیجه یاری دین خدا یا نتیجه کفران نعمت‌های خداوند اشاره کردند و قرآن کریم مملو از مضامین مربوط به سنت‌های الهی است و جمع‌بندی آنها این است که اگر جوامع در مقابل دشمنان ایستادند و با توکل بر خداوند به وظایف خود عمل کردند، نتیجه آن پیروزی و پیشرفت

است اما اگر دچار اختلاف، عافیت‌طلبی و سستی شوند، نتیجه آن شکست خواهد بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر لزوم بررسی علمی سنت‌های الهی با نگاه جامعه‌شناسی، سخنان خود در این بخش این‌گونه جمع‌بندی کردند: ملت ایران در سال ۱۳۶۰ برقرارگرفتن در مدار یکی از سنت‌های الهی یعنی جهاد و ایستادگی توانست دشمن را ناامید کند. امروز نیز همان قاعده و قانون جاری است و خداوند سال ۱۴۰۱ همان خداوند سال ۱۳۶۰ است و باید تلاش کنیم خود را مصداق سنت‌های الهی قرار دهیم تا نتیجه آن پیشرفت و پیروزی باشد. رهبر انقلاب در ادامه قوه قضائیه را رُکنی مهم و تأثیرگذار در کل کشور خواندند و گفتند: بر اساس آیات قرآن کریم، وظیفه حکومت اسلامی، اقامه نماز یعنی گسترش روح تعبد در جمهوری اسلامی، ایثار زکات یعنی عدالت توزیعی در جامعه اسلامی و امر به معروف و نهی از منکر یعنی امر به ارزش‌هایی همچون عدالت، انصاف، برادری و نهی از ظلم، فساد و تبعیض است که به این اصل در قانون اساسی نیز تأکید شده و جزء وظایف قوه قضائیه هم قرار دارد. ایشان افزودند: اگر به این وظایف با استفاده از امکانات گوناگون همچون امکانات قضا و دادگستری عمل نشود، مصداق تضییع نعمت‌های الهی است و از این ناحیه ضربه خواهیم خورد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رئیس قوه قضائیه را فردی مؤمن، انقلابی، پُرکار، مردمی، به‌دور از تشریفات آشنا با زوایای گوناگون قوه و برخوردار از گوش شنوا در قبال منتقدان توصیه‌هایی هشت‌گانه به مسئولان و کارکنان این قوه بیان کردند. ایشان در توصیه اول، سند تحول تهیه‌شده در دوره مدیریت قبل را از مرتقی‌ترین اساد تحول دانستند و افزودند: به این سند باید عمل و بر اساس آن شخصیت‌سازی و کادرسازی شود. رهبر انقلاب، عمل به سند تحول را باعث جلوگیری

«شرق» از توقف استیضاح وزیر صمت

برای تفکیک ۲ وزارتخانه بازرگانی و صنعت و معدن و تجارت گزارش می‌دهد

هم‌افزایی یا تخلف آیین‌نامه‌ای؟

معضومه معظمی؛ با شدت گرفتن مشکلات اقتصادی و تأثیر آن بر سفره‌های مردم، مجلس‌ها به این نتیجه رسیدند که بحث استیضاح برخی وزرای کابینه سیزدهم را در دستور کار خود

قرار دهند؛ پس توافقاتی میان مجلس و دولت شکل گرفت و دولت ترجیح داد قبل از اینکه این تغییر از طریق استیضاح در مجلس رقم بخورد، خودش دست به اصلاح درون‌ساختاری بزند. عبدالملکی وزیر جوان و پرحاشیه کابینه رئیسی اولین گزینه‌ای بود که قبل از گذشتن از تیغ استیضاح مجلس استعفا داد و پس از آن، استیضاح فاطمی امین، وزیر صمت، در مجلس شدت بیشتری گرفت. اگرچه نمایندگان متقاضی استیضاح برخی وزرا، از اسفند گذشته کوشیدند تقاضای استیضاح‌ها کنند و با مقاومت هیئت‌رئیس مواجه بودند؛ اما ظاهرا بخت وزرای ضعیف برای استیضاح در مجلس باز شد و هفته پیش یکی از اعضای هیئت‌رئیسسه خبر اعلام وصول استیضاح فاطمی امین از سوی هیئت‌رئیس‌ه اعلام کرد. بااین حال، چیزی نگذشت که باز هم گفتند تا استیضاح به کمیسیون مربوطه نرود و در آنجا بررسی نشود، نمی‌توان استیضاحی را اعلام وصول کرد و این اعلام وصول را غیرقانونی دانستند؛ پس قرار شد یک بار دیگروز گذشته این استیضاح پرحاشیه که برخی آن را سخت‌ترین استیضاح ادوار گذشته مجلس دانسته‌اند، اعلام وصول شود که باز هم با وساطت و پادرمیانی قالیباف به‌عنوان رئیس مجلس منتفی شد.

رئیس‌جمهور فاطمی امین را معرفی نکنند

بعد از طرح این موضوع، صدیق‌بدری، یکی از استیضاح‌کنندگان وزیر صمت، در سخنانی به صورت مشروط موافقت خود با این پیشنهاد را مطرح کرد و گفت: «با تصمیم دولت و رئیس محترم جمهور مبنی بر ارائه لایحه تفکیک وزارت صمت و تشکیل دو وزارتخانه جدید، رئیس‌جمهور محترم باید دو وزیر به مجلس معرفی کند». او درعین‌حال تصریح کرد: «البته آقای رئیس‌جمهور می‌توانند مجدداً آقای فاطمی امین را معرفی کنند؛ اما ایشان باید مجدداً از مجلس رای اعتماد بگیرد. دلیل موافقت استیضاح‌کنندگان با این پیشنهاد این است که ما امکان عدم رأی مجدد به ایشان را داریم. البته پیشنهاد ما به آقای دکتر رئیسی این است که فرد جدیدی را معرفی کنند.»

کشور جای آزمون و خطا نیست و باید کم‌هزینه‌تر اداره شود

اگرچه لطف‌الله سیاه‌کل، طراح اصلی و اولیه استیضاح وزیر صمت، در جلسه علنی روز یکشنبه در تذکری با اشاره به اعلام وصول اولیه طرح استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت گفته بود: «با

اعلام وصول طرح استیضاح وزیر صمت، همه‌ما شدیدی علیه نمایندگان ایجاد شده است تا امضای خود را پس بگیرند» و روز دوشنبه نیز بعد از جلسه کمیسیون با وزیر صمت گفت او هم مثل سایر استیضاح‌کنندگان از توضیحات وزیر صمت در کمیسیون قانع نشده و خواستار ادامه استیضاح است و تعداد نمایندگان خواستار

استیضاح را ۳۴ نفر اعلام و پیش‌بینی کرد استیضاح اعلام وصول خواهد شد؛ اما روز گذشته بعد از سخنان قالیباف در گفت‌وگو با «روزنامه شرق» تغییر نظر داد و گفت: «باید مشخص شود هدف از استیضاح چیست؛ با هدف سیاسی است یا اصلاح‌گرایانه. از ابتدا هم هدف سیاسی نداشتیم اما نگاه ما اصلاح‌گرایانه به نفع کشور است.» او هدف از طرح استیضاح وزیر صمت را این‌طور توضیح داد: «بررسی‌هایی که انجام دادیم نشان داد اوضاع بازار خوب نیست و واردات و صادرات شرایط مطلوبی ندارد و مقررات واردات و صادرات اشکالات اساسی دارد. در حوزه معدن مثلاً محیط زیست جلوی استخراج معدن را جلوی توسعه‌ها می‌راند، در حالی که حق این کار را ندارد و فقط می‌تواند مقررات را تعیین و اعلام کند؛ اما وزیر متوجه این موضوع نبود و درک درستی از آن نداشت. بنابراین بررسی کردیم متوجه شدیم وزیر از پس کار برنمی‌آید و آگاهی و تخصص لازم را ندارد. همچنین برنامه‌هایی که داده بود انشامحور بود تا اجرا محوره.»

طراح استیضاح وزیر صمت اضافه کرد: «از اول هم با وزارت آقای فاطمی‌امین مخالف بودم و به او رأی ندادم و به ایشان هم گفتم که سیستم او اقدام‌محور نیست و قابلیت اجرا ندارد. بنابراین در فرصتی هم که به او داده شد از ۵۰ وعده‌ای که داده بود حتی یک وعده او هم محقق نشده است. پس تصمیم به استیضاح او گرفتم. اکنون خواستم ما به دولت منتقل شده و رئیس مجلس گفت که با رئیس‌جمهور در این‌باره صحبت کرده است.»

از انفعال در مقابل مخالفت‌ها خواندند و افزودند: رئیس قوه، مقید به عمل به سند است اما در سطوح دیگر یعنی همه قضات، کارکنان و مدیران نیز باید این کار با قوت دنبال شود البته بر اساس برخی گزارش‌ها، در این زمینه آن‌گونه که باید عمل نشده است. «مبارزه جدی با فساد» توصیه بعدی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به مسئولان قضائی بود. ایشان با تأیید سخنان رئیس قوه قضائیه مبنی بر «در اولویت بودن مبارزه با فساد درون قوه»، خاطرنشان کردند: اکثریت قضات افرادی شریف، پاک‌دست، نجیب، مؤمن و زحمتکش هستند اما با معدود افراد فاسد که به کار و آبروی دیگران آسیب می‌زنند باید برخورد شود البته در مقوله مبارزه با فساد، کار اصلی، مقابله با ساختارهای فسادزا و درهم‌شکستن آنهاست.

رهبر انقلاب با تأکید بر تقویت دانش قضائی و جلوگیری از صدور احکام ضعیف یا مخدوش، در توصیه بعدی به تشویق قضات و کارکنان شریف و زحمتکش سفارش کردند. «معتل‌نماندن هیچ‌ک از اختیارات و مأموریت‌های قانونی قوه» توصیه دیگر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به مسئولان قضائی بود که در این زمینه گفتند: مثلاً دادستان کل در حوزه حقوق عمومی وظایفی دارد که باید با رصد کامل و البته به‌دور از احساسات و شعارزدگی، از تضییع حقوق عامه جلوگیری کند. ایشان پیشگیری از جرم را از دیگر مصادیق مأموریت‌های مهم قوه قضائیه برشمردند و گفتند: به‌عنوان نمونه باید با عمل به تکلیف قانونی در زمینه تعیین مالکیت زمین‌ها در شهرها و روستاها، از جرائمی مانند زمین‌خواری و کوه‌خواری پیشگیری شود. رهبر انقلاب در توصیه ششم، «تنظیم ارتباطات قوه قضائیه و ضابطان قضائی» را مورد تأکید قرار دادند و گفتند: بر رفتار ضابطین باید مراقبت و نظارت شود که در حق متهم زیاده‌روی یا تندیروی نشود. دستگاه قضائی نیز نباید تحت تأثیر ضابط باشد بلکه باید به صورت مستقل به مسائل رسیدگی کند. البته نظرات کارشناسی ضابطان نیز نادیده گرفته نشود. ایشان در این زمینه افزودند: یکی از کلاه‌های ضابطان از دستگاه قضائی رهاکردن برخی پرونده‌ها به علت کمبودهای قانونی است در حالی که باید با تکمیل قوانین این خلا را برطرف کرد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در توصیه بعدی به مسئولیت قوه قضائیه در قبال امنیت روانی مردم اشاره کردند و گفتند: امنیت روانی از جمله حقوق عمومی است و دستگاه قضائی باید از نگران‌کردن و تحریب ذهن مردم به وسیله شایعات و اظهارات دروغ و هراس‌افکن افراد مشخص یا نامشخص در رسانه‌ها و فضای مجازی جلوگیری کند. رهبر انقلاب در توصیه هشتم و پایانی با اشاره به بازشدن پرونده‌های مهم و گوناگون در افکار عمومی همچون مسائل کارخانجات یا تصرفات غیرقانونی، تأکید کردند: سر زخم پرونده‌هایی که در افکار عمومی باز می‌شود نباید باز بماند. هر پرونده را تا آخر ادامه دهید و نهایی کنید. ایشان در پایان سخنانشان، کار قضائی را ازجمله کارهای بسیار دشوار برشمردند و گفتند: البته اگر این کار را برای خدا و با هدایت الهی انجام دهید، اجر آن نیز سنگین خواهد بود. در ابتدای این دیدار، حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسنی‌اژای، رئیس قوه قضائیه، گزارشی از اقدامات این دستگاه در دوره اخیر، با تأکید بر ارتباط بیش از پیش با اقشار مختلف مردم، تقویت تعامل با قوای دیگر، تلاش برای تحقق سند تحول قضائی، جهش در استفاده از فناوری‌های نوین و هوشمندسازی خدمات قضائی، حمایت از تولید و رفع موانع آن، رایگان‌کردن برخی خدمات قضائی در مناطق محروم، مبارزه جدی با فساد به‌ویژه در داخل قوه، اولویت‌دادن به پرونده‌های کثیرالشاکی و دارای اهمیت در افکار عمومی، تشدید نظارت‌ها بر حسن اجرای قوانین و مصوبات لازم‌الاجرا و همچنین پیشگیری‌های مستمر و جاری برای بهبود وضع معیشتی کارکنان و تقویت پایه بودجه قوه قضائیه بیان کرد.

یادداشت

حواله استیضاح وزیر صمت به تفکیک وزارت بازرگانی مجلس را نژد مردم تضعیف می‌کند

تشکیل وزارت بازرگانی و تفکیک آن از وزارت صنعت، معدن و تجارت در دولت گذشته بارها مورد طرح و پیگیری قرار گرفت و مجلس نظر صریحش را در این‌باره اعلام کرد. در این مجلس هم نظر نمایندگان در این‌باره اعلام شده است. باید بدانیم که فرصت آزمون و خطا وجود ندارد و اگر ناست تصمیمی در این‌باره گرفته شود، باید اول اقدام قبلی این دو وزارتخانه با یکدیگر مورد بررسی علمی قرار بگیرد و ایراداش مشخص شود. بعد بر اساس گزارش علمی، مجلس می‌خواهد که دو ماه استیضاح وزیر صمت را مسکوت بگذارد

دولت لایحه تفکیک دو وزارتخانه بازرگانی و صنعت، معدن و تجارت را به مجلس بفرستد! از اصل ورود رئیس مجلس به این موضوع آن هم در صحن علنی مجلس خلاف آیین‌نامه داخلی است. اگر ایشان بنا دارد پادرمیانی کند تا مجلس وزیر دولت سیزدهم را استیضاح نکند، باید ابتدا با نمایندگان استیضاح‌کننده وزیر صمت در جلسه‌ای غیررسمی، نه صحن علنی صحبت کند و با توضیح آنها را قانع کند. نکته دیگر اینکه باید استیضاح وزیر صمت روز سه‌شنبه از سوی هیئت‌رئیس‌ه اعلام وصول می‌شد اما با وساطت آقای قالیباف آن هم در صحن علنی این کار انجام نشد. اقدامی که تخلف فاحش رئیس مجلس است. درباره منتفی‌شدن یا نشدن استیضاح وزیر صمت از سوی نمایندگان هم حتماً باید معلوم شود تا مردم بدانند به چه دلیل استیضاح‌کنندگان از استیضاح خود کوتاه آمده‌اند. یک سنت سینه (سنت بد) هم از گذشته وجود داشته که موضوع استیضاح دستخوش به‌دستان‌ها و باج‌خواهی‌های این چنینی می‌شده است. خصوصاً درباره آقای فاطمی‌امین که ایشان با صراحت بیشتری در این‌باره صحبت کرده‌اند، باید حساسیت‌ها را بالا ببریم. باید ایشان توضیح بدهند کدام نمایندگان از او به‌عنوان وزیر صمت باج‌خواهی کرده‌اند و منتظرات ناچجا داشته‌اند؟ سخنانی که به نقل از ایشان بیان می‌شد، موجب وهن همه نمایندگان است و ما از هیئت نظارت بر نمایندگان می‌خواهیم برای دفاع از حقوق نماینگانی که با این موضوعات بیگانه‌اند وارد عمل شود. همچنین نمایندگان استیضاح‌کننده وزیر صمت باید توضیح دهند و مشخص کنند با چه استدلال و جهت شرعی و قانونی و وجدانی ا قانع شده‌اند که استیضاح را پس بگیرند؟ یعنی ماجرا را به سمتی بگردانند که رئیس مجلس به‌جای اعلام وصول استیضاح، در صحن علنی مجلس از تشکیل یک وزارتخانه جدید صحبت کند؛ درحالی‌که این کار مراحل جدایی دارد. علاوه بر آن حواله‌دادن استیضاح وزیر صمت به ایجاد وزارتخانه بازرگانی و تفکیک آن از وزارت صنعت، معدن و تجارت دو موضوع جدا از هم و مع‌الافرق است که اسباب تضعیف مجلس را نژد افکار عمومی فراهم می‌کند.

بحث مبنایی برای اصلاح ساختار داشته باشد؛ یا از وزیر انتظار دارد یا نماینده در حوزه انتخابیه خود موضوعی را در حوزه مأموریت. آن وزارتخانه بیگیری می‌کند که پیشرفت کار رضایت‌بخش نیست. پس این طبیعی است اگر نماینده به خواست قانونی‌اش رسید اعضای استیضاح را پس بگیرد». این عضو هیئت‌رئیس‌ه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم همچنین درباره تفکیک دو وزارتخانه بازرگانی و صنعت، معدن و تجارت با منتفی‌کردن استیضاح وزیر صمت تا دو ماه آینده به دلیل اینکه دولت در حال ارائه لایحه آن به مجلس است، گفت: «این دو موضوع تفکیک وزارت بازرگانی از صنعت، معدن و تجارت با استیضاح وزیر صمت نباید از نظر قانونی ربطی به هم داشته باشند. اینکه رئیس مجلس این دو موضوع را به هم ربط داد و از استیضاح‌کنندگان فرصت دوماهه خواست تا دولت دست به این تفکیک بزند و دو وزیر معرفی کند، ربطی به هم نداشتند.»

رایزنی رئیس مجلس برای اصلاح کابینه

روز گذشته در حالی استیضاح وزیر صمت از سوی

احمد علیربضاییکی

نمایندهمجلس

هیئت‌رئیس‌ه مجلس اعلام وصول نشد که به گفته قالیباف به‌زودی دولت باید پس از تفکیک وزارت صمت، دو وزیر پیشنهادی جدید را به‌عنوان وزرای صنایع و معدن و وزارت بازرگانی به مجلس معرفی کند. یعنی رئیس‌جمهوری می‌تواند علاوه بر گزینه پیشنهادی وزارت بازرگانی، دوباره فاطمی‌امین را به‌عنوان وزیر صنعت، معدن و تجارت به مجلس معرفی کند. البته با توجه به شرایط فعلی که ابهامات زیادی درخصوص عملکرد فاطمی‌امین وجود دارد و زمینه استیضاح جدی او را باز هم در مجلس فراهم شده است، اگرچه می‌توانند او را باز هم به‌عنوان وزیر پیشنهادی معرفی کند، اما از آنجایی که باید مجدد از مجلس رأی اعتماد بگیرد و قطعا مسیر سختی را پیش‌رو دارد، شاید بهتر باشد این کار را انجام ندهد؛ چراکه هم احتمال رأی‌آوری دوباره او کم است و هم این اقدام می‌تواند به‌منزله کم‌توجهی رئیس‌جمهوری به خواست استیضاح‌کنندگان باشد که دو ماه از آنها فرصت گرفته‌تا دست به اصلاح ساختاری در کابینه بزند.